

AskøNyt

September 2014

Foto: Bente Jønsson

Foto: Finn Bye

Foto: Lisa Mulvad

Foto: Per Skov Madsen

Askø har summeret af liv...

- og både store og små har deltaget.

Foto: Bente Jønsson

Formand	Per Skov Madsen	2173 3849	45madsen@mil.dk
Næstformand	Peter Røntved Andersen	6037 9931	askoe206@hotmail.com
	Kontakt vedr. dræn		
	Foreningens repræsentant i Digelag og Butiksforening		
Kasserer	Knud-Erik Jensen	5443 2400	knud-erik@tdcadsl.dk
	Alstrup Strandvej 3, 4840 Nr. Alslev.		
	Foreningens repræsentant i Vandværkssammenslutningen		
Ordinære medlemmer	Niels Petersen	6015 9557	l.n.havdrup@gmail.com
	Annika Funch Bondehøj	2515 8884	funch-bondehoej@mail.dk
Suppleanter	Inger-Lise Pedersen	2482 7848	ingerlise1949@hotmail.com
	Erik Dalhoff		fam.dalhoff@hotmail.com
Ansvarshavende redaktør	Per Skov Madsen	2173 3849	45madsen@mil.dk

Denne gang kan du læse om...

indkaldelse til to **generalforsamlinger**, en vellykket **turismedag**, en **festlig arbejdsdag**, **bredbånd** på Askø, **historiefortællinger** og status for **legepladsen**.

Send gerne undertegnede **sjove og spændende anekdoter og billeder** fra sensommer og efterår på Askø, så vi får et endnu mere interaktivt blad ☺ Husk også at kigge ind på **askoe-nyt.dk** i ny og næ - for det hurtige overblik ☺

Annika Funch Bondehøj
Alstrup Strandvej 2a
4840 Nørre Alslev
Mail: info@askoe-nyt.dk
Tlf. 25 15 88 84

Deadline for næste blad er d. 1. december 2014

Nyt fra bestyrelsen

Siden sidst

Selvom sommeren heldigvis ikke vil give slip, så er der nogle sæsonbetonede naturkræfter, som dikterer noget andet, men dog har efterladt os med gode minder om en fremragende sommer. Nu bliver sol og varme afløst af de mange smukke rød/gule farver af løv, som stædigt nægter at forlade grenene, men også af mere ustadigt vejr med dertilhørende regn og rusk.

Mange sommerhusejere lukker snart ned for vinteren og kommer først igen til foråret, men mange andre nyder også stilheden i den kolde tid på Askø. Jeg kan "varmt" anbefale at nyde vinteren herude, men det kræver så også, at sommerhuset er forberedt dertil.

Askø-færgen

Som så ofte før, er vores livsnerve nummer ét atter genstand for mulige besparelser, akkompagneret af en COWI-rapport, som peger på mulige besparelser jævnfør deres "kolde tal". Der er mange bolde i luften og flere af dem har ingen af os lyst til at gribe. Kommunens sidste udspil er direkte uspiseligt, men heldigvis også vist sig at være fysisk umuligt...

Vi skal nok være heldige og glade for, hvis Askø/Lilleø kan nøjes med en lille reduktion i serviceniveauet, og vi skal være ualmindelige glade, hvis færgen får lov til at fortsætte uberørt. Jeg deltager i en arbejdsgruppe, som kommunen har dikteret, at hver af øerne skal oprette. Arbejdet heri skal munde ud i vores lokale forslag til besparelserne, men én ting er sikker... de får kamp til stregen herfra.

Vandværket

Som mange nok har bemærket, er vi i fuld gang med renovering af vandværket, hvilket har påført enkelte gener i form af perioder med lavt tryk og uden vand.

Som der ofte sker, når man tager hul på et renoveringsprojekt, er vi også denne gang overrasket af uforudsete udgifter. Da vores råderum pt. er begrænset, har bestyrelsen derfor været nødt til at prioritere renovering af vandtårn, tank og rørføring når der nu er åbnet dertil.

Vi har en super god vandkvalitet fra værket, men en ny digital sty-

ring af vandproduktionen vil senere medvirke til endnu bedre vandkvalitet.

Beskæring ud til stier, stikveje og vendepladser

Da mange endnu ikke har gjort deres pligt i forhold til beskæring, bliver jeg nødt til endnu en gang at påpege, at man **har pligt til** at klippe og beskære sin matrikel til skel, uanset om grunden er bebygget eller ej. Nogle steder er det så slemt, at REFA er holdt op med at køre på visse stikveje, da sidespejlene bliver revet af lastbil. Det er ikke tilfredsstillende, og bestyrelsen vil i samråd med kommune og jurister snarligt finde en tilfredsstillende løsning hertil. Reglerne findes her <http://askoe-nyt.dk/hegn-og-haek> og HUSK også, at man har pligt til at bekæmpe f.eks. bjørneklo. Er man i tvivl om en grundejers pligter, kan man henvende sig til bestyrelsen.

Etikette/pli og selvjustits på genbrugspladsen

Lollands Kommune har sommeren igennem kørt en forsøgsordning, hvor genbrugspladsen har været åben onsdag og lørdag kl. 10-17 og tilmed ubemandet. Dette tiltag ser ud til at være en succes, da vi stort set har været gode til at efterleve reglerne for pladsen. Der har været enkelte situationer, som ikke har efterlevet etiketten for god håndtering af affald, men den "lokale selvjustits" har været med til at sikre en succesfuld prøveperiode.

Jeg kan ikke på stående fod love bedre åbningstider, men den positive dialog med Lolland Kommune indikerer, at "endnu bedre tider" er på vej.

HUSK at genbrugspladsen IKKE tillader aflevering af problemaffald (olie- og kemikalierester, hårde hvidevarer, asbest, farlige metaller, osv.).

Status for legeplads

Projekt legeplads er trådt ind i en ny fase, da det er lykkedes mig at få godkendt ansøgningen om dispensation for strandbeskyttelseszone af Naturstyrelsen. Dog har de kun godkendt legepladsen og ikke grillhytten, da den var for høj og dominerende.

Desuden har Naturstyrelsen kun godkendt én placering af legepladsen, og det er inden for naturhegnet som omkranser det område, som er udlagt som parkeringsplads. Denne placering ligger ikke så

tæt på stranden, som jeg ville ønske, men til gengæld vil legepladsen ikke genere nær så meget, da den er omkranset af bevoksning på tre sider.

Jeg glæder mig til at fortælle om projektet til generalforsamlingen, og at høre argumenter for og imod fra jer grundejere.

Gang i sommerhussalget

Om det er den gode sommer, de lave sommerhuspriser, vores dejlige ø eller noget helt fjerde ved jeg ikke, men vi kan blot konstatere, at salget af sommerhuse og ubebyggede grunde er gået strålende det sidste halve år. Uanset hvad grunden er, så er det glædeligt at se og møde nye ansigter, som har fået øjnene op for de kvaliteter, som Askø/Lilleø er leveringsdygtig i.

Herfra skal lyde et **stort VELKOMMEN** til de nye "bosættere".

Godt efterår til jer alle ☺

SEAS-NVE har nu bekræftet, at Askø får bredbånd

Søkablet mellem Blans og Askø skal lægges gennem et arkæologisk spændende område, så marinearkæologer fra Vikingeskibsmuseet i Roskilde har i eftersommeren undersøgt farvandet og bl.a. fundet en boplads, samt resterne af den foreløbigt ældste danske stambåd der er omkring 6.500 år gammel (Jægerstenalderen, Ertebøllekulturen). Det har forsinket kabellægningen, men hvis alt går efter planen (arkæologer og vej) vil det blive lagt i sidste kvartal i år.

SEAS-NVE har sendt et brev til jer på Askø der har bekræftet den endelige tilmelding – men desværre er det sendt til adresserne på Askø, så check jeres postkasse når I kommer til øen næste gang. Vi er i dialog med SEAS-NVE om forbedret kommunikation, bl.a. om information til hjemadresserne for fritids- og sommerhusejere. Installationen vil foregå i to trin. I trin 1 føres forbindelsen fra vejen og ind til det sted udvendigt på ejendommen, hvorfra den senere skal føres ind i huset. Dette kan ske uden at der er nogen til stede, men kræver jeres accept. Trin 1 begynder i uge 39. I kan hjælpe jer selv ved at aftale tidspunkt for installation direkte med:

Entreprenør Michael Sørensen, tlf: **27 20 12 88**, eller mail: **kildager45@hotmail.com**

I trin 2 føres forbindelsen så gennem væggen, og der monteres stik indvendigt. Her vil der kræves adgang til huset. Hvornår det vil ske ligger ikke endelig fast, men I vil få yderligere information.

Foreløbig drejer installationerne sig kun om de tilmeldte ejendomme på Askø, og endnu ikke Lilleø. MEN - dels bliver der lagt tomrør med søkablet mellem Askø og Lilleø som kan bruges senere, dels er der aktiviteter i gang for at få bredbånd til Femø. Forbindelsen til Femø er planlagt fremført via Lilleø, så det vil kunne bane vejen for tilslutning på Lilleø.

Fibernetdelen af SEAS-NVE har i øvrigt skiftet navn til FIBIA pr. 1. september 2014.

*Arbejdsgruppen for Bredbånd på Askø/Lilleø
Bent Hansen*

Askø Museum 20 år - fortalt af Sally Hansen

Lørdag 19. juli 2014 var det 20-årsdagen for Askø Ø-museums åbning, og det blev en fin dag med fuld sol og kaffe til gæsterne i Præstegården foran museet.

Her deltog foruden en del faste beboere, sommerhusbeboere og turister også Elise Nielsen, tidligere Risbækgård, som har været med til at starte museet og har bidraget til samlingen med mange fine ting.

Der kom 45 gæster. Tak til museets faste damer og ikke mindst det gæstende præstepar for deres hjælp på dagen.

Foto: Janni Krull

Indkaldelse til
EKSTRAORDINÆR GENERALFORSAMLING
i
Andelsforeningen Askø Købmandshandel
Fredag d. 31. oktober 2014
Kl. 19:00-19:30 i beboerhuset / Askø skole

Med henvisning til generalforsamlingens indstilling pr 26 april 2014, skal den ekstraordinære generalforsamling alene mødes for at godkende nedenstående ændringer i vedtægterne.

Bestyrelsen vil gerne gøre opmærksom på at generalforsamlingen den 26. april 2014, godkendte disse ændringer men jf. vores vedtægter skal ændringerne godkendes på en ekstraordinær generalforsamling:

Punkt :

1) Paragraf 10 – ændres fra:

§ 10 Ekstraordinær generalforsamling.

Ekstraordinær generalforsamling skal indkaldes, såfremt formanden og 4 bestyrelsesmedlemmer eller 20 andelshavere skriftligt begærer ønske herom. Indkaldelsen sker skriftligt eller mail.

TIL:

§10

Ekstraordinær generalforsamling skal indkaldes, såfremt 4 bestyrelsesmedlemmer eller 20 andelshavere skriftligt begærer ønske herom. Indkaldelsen sker skriftligt pr. brev eller på e-mail af bestyrelsens sekretær.

2) Paragraf 11 – ændres fra:

§11 Ændring af vedtægter.

Til ændring af vedtægterne skal mindst 2/3 af samtlige stemmeberettigede stemmer for. Er det fornødne antal stemmer ikke til stede indkaldes til en efter vedtægternes § 11 ekstraordinær generalforsamling hvor forslaget kan vedtages såfremt 2/3 af de fremmødte stemmer for.

TIL:

§11

Til ændring af vedtægterne skal mindst 2/3 af samtlige stemmeberettigede stemmer for. Er det for-

nødne antal stemmer ikke til stede indkaldes til en efter vedtægternes § 11 ekstraordinær generalforsamling hvor forslaget kan vedtages ved simpelt flertal blandt de fremmødte.

3) Paragraf 12 – ændres fra:

§ 12 Ophør.

Eventuelle likvide midler vil ved ophør tilfalde den enkelte andelshaver forholdsmæssigt. Hvis udlodningen er under 5 % (50 kr. pr. andel) tilfalder midlerne Butiksforeningen. Midler ud over andelspålydende tilfalder Butiksforeningen.

Til opløsning af foreningen kræves, at beslutningen herom vedtages med kvalificeret flertal jfr. § 11.

TIL:

§12

Beslutning om anvendelse af foreningens eventuelle formue og til hvilken forening og eller velgørende sag til gavn for Askø-Lilleø den skal gå til, træffes i forbindelse med ophør af andelsforeningen Askø Købmandshandel.

Bestyrelsen håber at så mange som muligt af andelshaverne vil møde op til denne afstemning, så vi én gang for alle kan få disse vedtægter godkendt.

Vel mødt.

Venlig hilsen bestyrelsen for AAK.

Fotos: Lisa Mulvad

Indtryk fra Turismedagen: Herunder: Formand for ASG, Per Skov Madsen i samtale med MHV 905-crew.

Herover: Fejøboere kom i ålekvaser. Mere Turismedag på side 12.

Indkaldelse til
ORDINÆR GENERALFORSAMLING
 i
Askø Strandvig Grundejerforening
 og
Askø Vandværk
 Fredag den 31. oktober 2014
 Kl. 19:30 i beboerhuset / Askø skole

Forslag der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være formanden i hænde **senest 4 uger før** generalforsamlingen.

Dagsorden:

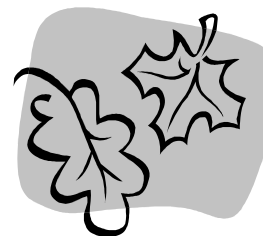
1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsens beretning om det forløbne år.
- 3a. Aflæggelse af foreningens regnskab underskrevet af bestyrelse og revisorer.
- 3b. Aflæggelse af vandværkets regnskab underskrevet af bestyrelse og revisorer.
4. Behandling af rettidigt indsendte forslag.
- 5a. Behandling af foreningens budget, herunder fastsættelse af kontingent.
- 5b. Behandling af vandværkets budget, herunder fastsættelse af vandafgifter.
- 5c. Fastsættelse af gebyr ved manglende selvaflæsning af vand, for sen indbetaling, ved udsendelse af rykkerskrivelse samt ved lukning og åbning for vandtilførslen. Endvidere fastsættelse af % sats for rentetilskrivning ved udeblivelse af betaling ud over 1 md.
- 6a. Valg af bestyrelsesmedlemmer
- 6b. Valg af suppleanter for bestyrelsen.
- 7a. Valg af bilagskontrollant.
- 7b. Valg af suppleant for bilagskontrollant.
8. Eventuelt

Meddelelser

Lørdag d. 29. november 2014: Julebanko med spising kl. 18.00-23.30 i Beboerhuset/Askø skole

Lørdag d. 25. oktober 2014: Standerstrykning i Askø Sejlklub kl. 11-16. Efterfølgende serveres gule ærter, mv.

Lørdag d. 18. oktober: Frivilligfest hos købmanden for dem, der har hjulpet i årets løb. Se mere på næste side.

Købmandens åbningstider uge 42:

Lør.	Søn.	Man.	Tir.	Ons.	Tor.	Fre.
11/10	12/10	13/10	14/10	15/10	16/10	17/10
9.00-12.15	9.00-12.15	13.00-17.15	13.00-17.15	13.00-17.15	13.00-17.15	13.00-17.15

Lør.	Søn.
18/10	19/10
9.00-12.15	9.00-10.00

Købmandens åbningstider for resten af efteråret kan ses på **www.askoe-koebmand.dk** eller det løssark, der udkom med sidste AskøNyt.

Nyt fra købmanden

Askø Købmandshandel har fået opfrisket designet på hjemmesiden.

Gå selv ind og kig på

www.askoe-koebmand.dk

Her kan du bestille dit brød til næste gang du er på øen, du kan læse om nyheder og arrangementer, om købmandens omfattende historie, m.m.

Det er snart efterårsferie, og købmanden efterspørger hjælp specifikt til uge 42. Har du en ledig stund, bare en time eller to, så vil det være til stor hjælp for butikkens faste og frivillige personale, så de også får mulighed for et par feriedage.

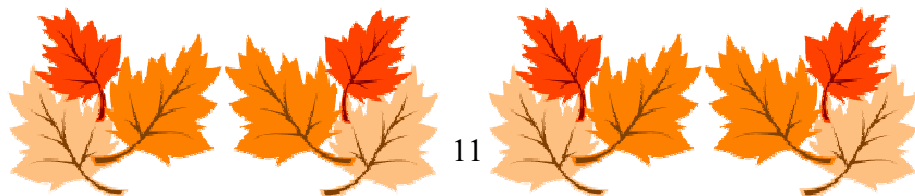
Meld dig til formand Lone Skov Madsen på tlf. **24 62 47 57** eller mail **lskovmadsen@gmail.com**

For de der har mulighed for at hjælpe - hvad enten det er lidt eller meget - arrangerer købmanden hvert år en frivilligfest. Så har du i det forgangne år hjulpet - om det er to timer eller 20 timer - så kom med og nyd fællesskabet.

I år afholdes **frivilligfesten lørdag d. 18. oktober kl. 12-16** i købmandens café.

Tilmelding er påkrævet og skal ske hos købmanden.

Kig forbi og meld dig til vores lækre frokost.

Turismedagen d. 28. juni 2014 - indtryk fra dagen

Der kom cirka 300 mennesker med færgen til turismedagen. Bl.a. for at se MHV 905 "Askø", der kom forbi i dagens anledning.

Foto: Lisa Mulvad

Foto: Finn Bye

Turismedagen blev markedsført mange steder, bl.a. mhp. familier, der kunne blive potentielle boligejere. De kunne også se en helikopter demonstrere en søredning.

Lasse og Mathilde var et hit og trak ekstra folk til øen - og de vil gerne komme igen i Mettes dejlige gård. Selv da gratisbilletterne var udsolgt, ringede folk for at betale, så de kunne "få lov at være med til sådan et spændende arrangement."

Foto: Finn Bye

Turismedagen havde fået tildelt 200 gratisbilletter i alt, inkl. reservation til den ekstra færgе der blev tildelt. Sidst, men ikke mindst, blev dagen vellykket, fordi der kom flotte sponsorater fra både sponsordrag og ministeriestøtte. Nybolig var sponsor for programmer på dagen. Udover de 300 mennesker var der mange sommerhusgæster.

Fortællinger fra Askø - fotos via Mie Lobedanz

Redaktøren har fået lov af Mie Lobedanz (f. 1946) til at offentliggøre en række ægte Askøhistorier fra Mies barndom og opvækst på Askø. Det minder os om en svunden tid, men også om det fællesskab, der er nødvendigt for, at Askø og Lilleø kan overleve i en krisetid, hvor kommunen leder efter besparelser, der kan vise sig at være katastrofale for et lille ø-samfund. Her bringes derfor et udpluk af de over 100 historier Mie har i ærmet. Der vil løbende komme flere her i bladet, ligesom de har fået lov at blive publiceret på askoe-nyt.dk. Så følg med og bliv klogere på hvordan livet engang var på Askø og Lilleø...

Da Askø fik telefoncentral

Jeg har fået oplyst af Telefonmuseet, at Askø fik sin egen telefoncentral i 1908. Det forbavsede mig meget, at man på et så tidligt tidspunkt har haft central på øen.

De små landcentraler bestod af et bord med en masse propper og klapper. Klapperne faldt ned, hvis en abonnent drejede håndsvinget på sin telefon, så lød centraldamens stemme i røret "De ønsker?" - og så bestilte man det nummer, man ville tale med. Mange gange kom man ud for, hvis man for eksempel bad om at få etableret en samtale til lægen på Fejø, så spurgte "centraldamen: "Hvem er da syg hos jer?"

Det er klart, at på de små centraler var det der, man stort set vidste alt, hvad der sådan skete i et lille samfund. Jeg kom ud at tjene i 1960 hos doktor Jensen på Fejø. En aften ringede jeg hjem til min far og mor på Askø, og så lød det fra "centraldamen": "Det kan ikke nytte noget, at jeg ringer til dem Mie, de er til kaffe på mejeriet..." "Skal jeg stille dig om til mejeriet?"

Min mormor havde hele sit liv en egen ærefrygt omkring telefonapparatet. Jeg kan endnu se min mormor for mig, når telefonen ringede i den gamle gård på Lilleø, så tog hun forklædet af og glattede

håret, inden hun gik ind og tog røret og råbte (meget højt!): "Hallo!" ned i telefontragten.

En gang skulle min far have fat i en dyrlæge på "fastlandet". Han drejede håndsvinget adskillige gange, og alligevel blev der ikke svaret fra centralen. Han siger så højt ud i stuen med telefonrøret i hånden: "Nu sover de gudhjælpemig på centralen igen!" Så lød det ind i hans øre: "Ja, men vi snorke ikke, Harry!" I 1972 blev Askø Central nedlagt.

Et åleeventyr

En af min mors yndlingshistorier var et rent åleeventyr, som ganske godt illustrerer, hvor bugnende fyldt Smålandshavet var med ål - dengang.

På Viggården på Lilleø sad familien omkring middagsbordet. Min mor Agnes har været omkring syv-otte år (født i 1923). Husmoderen - min mormor Helga - sukkede lidt opgivende: "Ja, hvad mon vi dog mon kan finde på til middag i morgen?"

Henry - storebror til Agnes fik en ide: "Agnes og jeg kan tage ud og se om vi kan fange nogle ål?"

Som sagt så gjort; af sted i prammen med et par ålejern - og ud i sundet mellem Lilleø og Askø.

Her fik de to børn en gigantisk fangst. De nærmest skovlede ålene op i prammen - og til sidst måtte de ro i land, for der kunne ikke være flere ål i prammen.

Det kan nok være der blev glæde i det lille hjem - og vel også hos nærmeste naboer, for der blev delt ud af overskuddet. Ålene blev syltet, saltet, røget, kogt og stegt - og jeg vil lige gøre opmærksom på, at jeg har aldrig mødt en Askøfødt, som ikke kan spise ål flere gange om ugen!

Flere historier vil løbende blive lagt ud på askoe-nyt.dk og udkomme her i Askø-Nyt

Arbejdsdag d. 14. juni - en beretning om en succes

Det var om morgenen d. 14. juni 2014. Vejret var dejligt. Solrigt, uden at være for varmt. Der var helt roligt på Askø Strandvig, alle sad fordybet i deres morgenmad, og vipstjerten havde en fest med insekterne på græsset.

Foto: Knud-Erik Jensen

Men så skete det noget: Klokken slog 10, og op mod 30 mennesker, både store og små, yngre og ældre, begav sig mod badebroen på Nordstranden. Med sig havde de haveredskaber og godt humør, og ved badebroen stod bestyrelsen og ventede med lidt at drikke: Både det kolde og de små, der varmer. Det var atter arbejds-

dag. Men denne arbejdsdag var anderledes. For i år var budskabet slået igennem: *Giv os to timer, så vi sammen kan gøre en forskel!* Området renser, luger og maler ikke sig selv. Det gør **du og jeg** på den fælles, årlige arbejdsdag. Dette budskab havde næsten 30 mennesker taget imod; de mødte op og gav kun et par timers arbejde til glæde for os alle. De skal have et stort, varmt og hjerteligt tak for deres indsats.

Mens de voksne arbejdede med at rydde stranden, male og slå ukrudtet ned på området, gik 6-7 børn sammen om leg og kagebagning. Det blev både til chokoladesnitter og en rabarberkage med flødeskum. Så da området var ordnet og alle voksne træt og oplagte gik i Lis og Niels' have for at spise deres medbragte mad, var det med en velfortjent kage til dessert. Det siges, at den sidste forlod gildet i højt humør omkring kl. 22.30...

Bestyrelsen er rigtig glad for fremmødet, og det har haft en

Foto: Finn Bye

kolossal betydning for opgaveløsningen, at så mange mødte op. Vi kunne nå meget mere i år.

Foto: Bente Jønsson

Så husk at møde op til næste år. Det er den anden lørdag i juni, så sæt allerede nu kryds i kalenderen. Mød din nabo på en anderledes måde til lyden af børnenes leg og arbejdende redskaber - og vær med til at holde omkostningerne nede på kontingentet. Det du laver frivilligt, skal en professionel ikke have løn for at udføre.

Foto: Knud-Erik Jensen - en velfortjent hyggestund

Foto: Finn Bye - badebroen bliver træbeskyttet

Foto: Bente Jønsson - 2014 vil blive kendt som året, hvor formanden gik så hårdt til den, at greben knækkede!

Foto: Finn Bye - en meget flot ryddet strand